

Déli Hírlap

FELELŐS SZERKESZTŐ
DR. VUCHETICH ENDRE

BÁNSÁGI
MAGYAR NAPILAP

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHVATAL:
SZENTGYURGY-TÉR 4. TEL. 2-52

magános farkas

mostanában Amerikában Fordot hílik, még mindig vonakodik attól, hogy akkozzék az autóiipari munkakodexhez. Általában nem válaszol a washingtoni meghívásokra, valóságban bojkottálja az ottani köztársaság elnökét, mert ő új munkakodexet akar alkalmazni Roosevelt nemzeti ujjaépítési tervével szemben. Ford egyáltalában senkivel sem hajlandó tárgyalni. Az egyetlen ember, akivel talán szóbaáll, a fia. Naponta két-három órán át beszélgetnek telefonon, pedig az utolsó haladék-hét is letelt, amelyet Roosevelt az öreg urnak adott. Hiába mindezt, Ford nem írja alá az amerikai ipar szervezési tervét, Ford nyíltan ellenáll a Roosevelt-féle tervnek és ezzel az amerikai ipar nemzeti reorganizáció-vezélyeztetési. Valóságos élet-halálharc a hatalmas köztársasági elnök és a nem sokkal kevésbé hatalmas Ford között. Mindenki azt várja, hogy a derekát, csak ő ellenkezik. Ford valóban állam az államban, az óriási Amerikai Egyesült Államok elnöke. Megpróbálták egyelőre szórmentén Washingtonból, hogy állásfoglalásának változtatására bírják a makacs autót. De az öreg Henry Ford bizony rá nem hederített Roosevelt ügynökeire, még az ördögbe sem engedte őket. bezárkózott a villájába a tő partján. Azután megjelent Johnson tábornok is, a nemzeti reorganizáló terv intézője és rettenetesen megyegette Fordot, hogy ne ellenkezik, különben államilag fogják bojkottálni. Ford ismerik Fordot, azt mondják, hogy ő sem lesz semmi eredménye. Mert az őt nem olyan makacs ember, hogy inkább elhagyja a gazdasági összeomlást is, a saját életét, sem hogy egy jöttát is engedne az ellenéből. De miről is van tulajdonképpen Roosevelt új törvénye megengedi, hogy a munkásság szakszervezetileg szerveződjék és kollektíve vezesse bértárgyalásait. Ford viszont az individuális szerveződéssel szemben. Nem hajlandó más munkást alkalmazni, csak olyat, akinek képességei előbb meggyőződött. Ford nem enged, nem kritizál is. Kijelentette, hogy Johnson a talpraállítási diktátor, annyit a kereskedelmi és gazdasági ügyekhez, hogy tyuk az áhécéhez és olyan dolgokhoz, amelyekről fogalma sincsen. Kijelentette továbbá azt is, hogy amennyi Johnson még tovább is bojkottal fenntartja, ő azonnal beszünteti üzemet, és a szótvezezer munkását, sőt még munkanélküli segélyt sem fizeti, mert a pénz erre csak akkor kényszeríthető, ha az elsők okok miatt volna kénytelen leállítani a munkát. Ilyen körülmények között a munkabéke helyett munkaharc van minden Amerikában, tétve a dollár értéke. A legutóbbi események hatása már Fordnak is növekszik a pártja. Akadnak többen, akik csatlakoznak hozzá, sőt Schall minnesotai szenátor máris ajánlotta szolgálatait Fordnak az alkotmányellenes elleni küzdelemre. A dollár is eléggé beadott Rooseveltnek. De az az vélemény, hogy Washington bojkottálja Fordot, esetleg végleg megrendíti Roosevelt helyzetét. Egész Amerikának e pillanatban a legégetőbb kíváncsisága, hogy vajon ki fog győzni: a fiatal elnök, vagy az öreg Henry?"

Prefektusok felmentése követi a kizárásokat a kormánypartból

A kizárt képviselők nem vesztik el mandátumukat Maniu megszűnt az elnöki tanács tagja lenni — Cigaceanu volt prefektusa szerep vár a Bánságban

A külföldi hitelezők nem engednek

Bár a közvélemény előkészült a kormány erélyes lépésére Boila Zakariás ellen, azért mégis a szenáció erejével hatott a Déli Hírlapnak az a tegnapi közlése, hogy nemcsak Boilát, hanem Lazar Illést és Leucuta Aurélt is kizárták a nemzeti parasztpártból. Boila kizárása a röpirat miatt történt. Lazar nyíltan melléje állott, de rejtély, hogy Leucuta Aurél temesi képviselő mivel szegte meg a pártfegyelmet. Azt állítják, hogy ő is segített terjeszteni a

Boila-féle röpiratot és ezért történt volna kizárása a pártból.

A kizárási indítványt Vaida miniszterelnök terjesztette a párt elnöki tanácsa elé és azt egyhangulag hozták.

Elhatározták azt is, hogy még az ősz folyamán összehívják a nemzeti parasztpárt nagytiszviselő bizottságát és ezen kizárási indítványt nyújtanak be mindazon párttagok ellen, akik azonosítják magukat Boilával és társaival.

sét. Andrei közoktatásügyi miniszter betervezte az elemi iskolák reformjára, valamint az állástalan tanítók elhelyezésére vonatkozó javaslatot. A minisztertanács valamennyi javaslatot magáévá tette.

Vaida miniszterelnöknek sikerült a helyzetet megmenteni a kormány számára, aminek legkétségtelenebb bizonyítéka az, hogy tegnap délután Bukarestből Szina-jába utazott, ahonnan egyenesen Calima nesti fürdőbe utazik, hogy gyógykezeltesse magát.

Politikai körök véleménye szerint Vaida nem hagyta volna el a fővárost, ha a legkisebb kétsége is lehetne az iránt, hogy a kormány helyzetében bármiféle változás állhatna be. A politikában így egyelőre nem történik semmi, kivéve Erdélyt, ahol Maniu hívei készülnek a harcra és bizonyára mindent elkövetnek, hogy a kormány helyzetét megnehezítsék.

Az elnöki tanács Vaidának diktátori hatalmat adott

Bukaresti jelentés szerint Boila Zakariás, Lazar Illés dr. és Leucutia Aurél dr. képviselőknek a nemzeti parasztpártból való kizárása nem vonja maga után azt, hogy most már mandátumukat is elveszítik. Erre csak akkor kerülne a sor, ha a három képviselő más pártba lépne át, ez pedig aligha fog megtörténni.

Ujabb jelentések szerint a nemzeti parasztpárt elnöki tanácsának kedden este tartott ülése felhatalmazta a miniszterelnököt, mint pártelnököt,

hogyha szükségét látja, kizárhasson egymaga is olyan tagokat, akik véleménye szerint megsértik a pártfegyelmet.

Egyben cáfolják azokat a politikai körökben elterjedt híreket, mintha Vaida

A temesi pártszervezet a kizárást kérdésével nem foglalkozik

Leucuta, aki Maniu Gyula legbensőbb politikai barátai közé tartozik, temesi képviselő és így az a hír terjedt el, hogy a kizárással a temesi pártszervezet is foglalkozni fog. Ezzel szemben illetékes helyen kijelentették, hogy a párt szervezeti szabályai értelmében a képviselőtagok fegyelmi tekintetben nem tartoznak a különben illetékes megyei választmányok alá, hanem közvetlenül a központi tanácshoz.

Ilyen körülmények között a temesi szervezeteknek nem is lesz alkalma érdemben az ügygel, illetve Leucuta kizáráásával foglalkozni, még kevésbé hatá-

rozni vagy a központ eljárását felülbírálni.

Bizonyos azonban, hogy Maniu híveit nem hagyja cserben, hanem a kellő pillanatban a nyilvánosság előtt is kifejezésre juttatja szolidaritását velük.

A harccal kapcsolatban, mely a kormánypart két tábora között fellángolt, arról beszélnek, hogy mindazokat, akik valamilyen tisztséget töltenek be és nem bizonyultak feltétlenül Vaida híveinek, vagy gyengeséget tanúsítottak, kicsérelnek.

Igy beszélnek arról is, hogy Temesmegyében egyes köztisztviselésekben változások lesznek.

Cigaceanu és Craciun személye előtérben

Tény az, hogy Cigaceanu Liviusz dr. volt temesi prefektus Vaida benső hívei közé tartozik és távirati meghívásra Bukarestbe utazott. A személyi változásokkal kapcsolatban állítólag szerep jut majd Craciun György dr. főorvosnak is, aki annak idején ugyan bizonyos személyi ellentétek miatt kilépett a nemzeti parasztpártból, de azért más pártba nem lépett és hű maradt a párt elveivel. Ugy a megyénél, mint a városnál beszélnek bizonyos változások-

ról, de ezek egyelőre csak kombinációk és így legalább is koraiak.

A keddi minisztertanács után, melyről tegnap beszámoltunk, a kormány tegnap délelőtt újabb minisztertanácsot tartott. A minisztertanács hozzájárult Voicu-Nitescu földmívelésügyi miniszternek a besszarabiai erdők kitermelésére vonatkozó javaslatához. Ugyancsak elfogadták a miniszternek a Cadriaterben élő román telepések földügyeinek rendezésére vonatkozó előterjeszté-

át akarná szervezni kormányát. A király a miniszterelnök legutóbbi audienciája alkalmával ugyan felhatalmazást adott erre, de egyelőre nem kerül reá a sor. Az tény, — erősítik meg a kormányhoz közelálló körök — hogy egyes prefektusokat Erdélyben és a Bánságban kicserélnék.

Vaida az elnöki tanács ülését felhasználta arra is, hogy a tanácsban magában megerősítse pozícióját.

Maniu Gyula visszavonulása révén, Pop-Cicio pedig betegsége miatt megszűnt az elnöki tanács tagja lenni.

Maniu helyett **Hatiegant**, Pop-Cicio helyett pedig **Voicu-Nitescu** mi-

nisztert hívták meg az elnöki tanácsba. Ezek eddig csak kooptált tagok voltak.

A kormánynak komoly gondot jelenleg nem annyira a pártban mutatkozó szakadás veszélye okoz, hanem a külföldi hitelezők, akik makacsul ragaszkodnak ahhoz, hogy

a tárgyalások megkezdése előtt a kormány vonja vissza a transzfermoratóriumra vonatkozó rendeletet.

A kormányhoz közelálló Adeverul — nyilván a kormány által sugalmazott cikkben — foglalkozik ezzel a kérdéssel és megállapítja, hogy nincsen sok remény a tárgyalások eredményes befejezésére. Valószínű, hogy a külföldi hite-

lezők megkezdik ugyan a tárgyalásokat, de fentartják követeléseiket. Ezek a követelések, melyek a moratórium visszavonására, új megállapodásnak a Népszövetség közbenjöttével való megkötésére és a hitelezők megbízottainak Románia pénzügyi politikájába való betekintésre vonatkoznak, olyan súlyosak, hogy

a kormány kénytelen lesz visszautasítani és ezért a tárgyalások megszakadnak.

Ezt írja a kormány lapja, de arra már nem tér ki, hogy miként alakul majd ezután a helyzet, amelyet kormánykörökben sem ítélnék meg túlságosan optimista módon.

mester kilátásba helyezte, hogy a főmesterek és a szakszervezetek vezetőinek bevonásával értekezletet hívjon egybe, amelyen a munkanélkülieknek a megindult közmunkáknál való helyezkedési lehetőségeit fogják meg tárgyalni.

Ma temetik

Sagovici Samuel dr. főjegyző

Sagovici Smuel dr., Temesváros népszerű főjegyzőnek városa városszerte általános részvételt váltott ki. Tegnap délelőtt Schmitz Erődr. alpolgármester vezetésével a városi önkormányzat küldöttsége kereste fel az elhunyt családját, amelynek állandóan sokan jezik ki részvételüket. Tegnap a reménytelenül beteg volt Comsa István görög keleti püspök is. A városi püspök Nicolaevici Pál dr. alpolgármesterrel megjelentek Kayser Lajos post és Waltner József dr. piarista irodaigazgató, akik Pacha Péter részvételével voltak tolmácsolói. A temetés ma délután négy órakor lesz a püspök-ut 7 szám alatt levő gyászszobában.

Elismerés

és kitüntetés a derék bányászoknak

Gömbs Gyula magyar miniszterelnök tegnap délelőtt Pilisvörösvárott járt és ismertetést fejezte ki azoknak a bányászoknak, akik a hat hét előtti bányászereklenség alkalmával a föld alatt elterjedt társai megmentése érdekében fáradoztak. Löfller János bányász az ezüst, a bronz és a bronz érdemrendet kapta. A bányászereklenség alkalmával elpusztult munkások hátramaradtainak Gömbös pénteken segélyt adott. Azután beszédet mondott, amelyben utalt arra, hogy a múltban a bányászok sokat a munkássággal és a munkájuk érdekében elhanyagolták. A kormány most azonban az a célja, hogy a tőkés munkásság között megteremtse az egységes kapcsolatot.

Polonyi Dezső

egykor ismert magyar politikus

Budapesti jelentés szerint Szentendrei ötvennyolc esztendőskorában megkezdte Polonyi Dezső dr. ügyvéd, volt fővárosi önkormányzati képviselő, volt fővárosi polgármester, volt fővárosi jegyző, volt fővárosi tanácsbíró, volt fővárosi ügyvéd és szónok volt. A múlt esztendőben azonban súlyos szellemi és elvi vereséget szenvedett. Egyik perbeszédében azt állította, hogy a jezsuitáktól származik az esztendő, amely szerint a cél szentesíti az eszközt. Czapik Gyula dr. kanonok, volt fővárosi teológiai tanár, akkor ezért egy héttel ezelőtt támadta meg Polonyi Dezsőt, aki pert indított Czapik kanonok ellen. A per során Polonyi nem tudta bebizonyítani, hogy a jezsuitáktól származna a bűnözés, és a bíróság Czapik Gyulát elmentette. Polonyi Dezső az utóbbi időben csendes visszavonult életet élt és csak ritkán ment be Budapestre, néhány nap előtt tudógyulladást kapott, amely hamarosan végzett vele.

IDÓJÁRÁS. A meteorológiai intézet jelentése: Északi szél mellett a hőmérséklet nem várható lényegesen változás. Következő nap még kisebb esők lehetségesek. Temesváron tegnap felhős ég mellett délnél a hőmérséklet tízennyolc fok meleg volt.

Csodaszép keleti és belvárosi perzsák nagyon olcsón kaphatók. Mindenre vevő vagy.

FISCHHOFF Belváros, Korörményi utca 6. Tel.: 18-09. Dóm-tér első mellékutcájában.

Testvérharc fenyeget az írek földjén és a kék inges fascisták fegyvert fognak

Irország, a zöld sziget, nagy belső harcok színhelye. Vasárnapra a kék inges facisták országszerte nagy felvonulásokra és tüntetésekre készülnek és előre kiadták a jelszót, hogy nem szabad visszarettenni az ellenük kivezérelt karhatalommal való esetleges összecsapástól sem. Irországban megint szomorú kilátás van arra, hogy testvér harcoljon a testvér ellen. Ez különösen valóra válik most, amikor De Valera elnök únokatestvére, O'Connell lett az ír kék ingesek vezére.

De Valera elhatározta, hogy nem riad vissza a legvégsőbb eszközök alkalmazásától sem a kék ingesekkel szemben, akik titokban nekiláttak, hogy magukat felfegyverezzék.

Irországban háromszáz esztendő előtt kezdődött meg a háborúság. Kezdte azt a hírhedt Cromwell Olivér, aki a maga puritán keresztény lovagjait küldte a katolikus ír lázadók ellenére. Cromwell azt a meggyőződést vallotta, hogy az írek nyakasságának a katolikus papok az okozói és azért minden katolikus pap fejére öt font vérdíjat tűzött ki, ugyanannyit, amennyit a vadászok egy-egy elejtett farkasért kaptak. Az angol kormány akkor — mint a történetíró mondja —

az írek részére olyan törvényeket hozott, melyeket az ördög gondolt ki, amelyeket vérrel írtak és a pokolban iktattak.

1848-ban háromszázezer ír halt éhen, mert az angol lordok az ír parasztoktól a legnagyobb kegyetlenséggel behajtották a földbéréket. 1879-ben az eset megismétlődött és akkor az ír parasztok lázadásban törtek ki, amelynek során rengetegen életüket veszítették. És mert az angolok Irországot tovább is erőszakkal akarták kormányozni, megkezdődött a merényletek korszaka. Egymásután gyilkolták meg Cavendis és Burke kormányzókat. Akkor adta ki Lord Balfour, Irország angol államtitkára a jelszót, hogy mindazokat az íreket, akik rossz szót mondanak az angolokra, le kell lőni.

A világháborúban Irország megpróbálta magáról az angol igtát lerázni. Azonban a készülődést leleplezték és az angolok Sir Roger Casement ír politikusot kivégezték.

1916-ban Dublinban mégis kitört a lázadás és ennek De Valera, a mostani elnök volt a vezére. A lázadást leverték.

De Valerának sikerült Amerikába szöknie, ahonnan csak a háború után került vissza és újra küzdött Irország függetlenségeért, amelyet valamennyire sikerült is kivívnia. De Valera azonban nem éri be ezzel a látszatfüggetlenséggel és azért üldözi azokat az íreket, akik az angolokkal való kibékülés mellett vannak. Ebben a törekvésében nem kiméli az írek életét. Egyik alvezére, O'Higgins hetvenkét ért itél halálra, mert azok nem akartak az angolok ellen harcolni a három év előtti fegyveres lázadás idején. Az elítéltek között volt MacGanis. Amikor az akasztófáról levették, megtalálták a zsebében a végrendeletét, amelyet néhány év előtt írt. Ebben

általános örökösévé O'Higgins tette meg, akivel akkor még együtt küzdött De Valera oldalán az ír szabadsáért.

De Valera a kék inges fascistákban az ír függetlenség veszedelmét látja. Kijelentette, hogy éppen olyan kemény kézzel bánik el velük, mint az angolokkal, vagy mint az angolok barátaival.

A kék ingesekkel egyidejűleg újból felvette a háborút az angolokkal is. Ez a háború gazdasági és ennek kiinduló pontja az, hogy De Valera megtagadta az angolokkal szemben Irország adósságainak kifizetését.

Elkeseredett leányanya csecsemőjét az autóbussz elé dobta, amelyet a gyermek apja vezetett

Csernovicban egy elkeseredett anya borzalmas bűncselekedetet követett el. Misovic Misu huszonkilenc esztendőskorában néhány év óta szerelmi viszonyt tartott fenn Mihailciuc Sanda huszonkét esztendőskorú leánnyal. A leánynak nemrég kisgyereke is született és a soffőr, aki nem akarta a gyermeket elvinni, elhagyta Mihailciuc Sandát. Az elhagyott leányanya mindent elkövetett, hogy hűtlen szerelmese visszatérjen hozzá, vagy, hogy legalább a gyermek

eltartási költségeit fedezze, azonban minden kérelme hiábavalónak bizonyult. Mihailciuc Sanda tegnap reggel a Piata Unirein lesbe állott és megvárta az autóbusszvállalat kocsját, amelyen Misovic szolgálatot teljesített. Amikor a robogva közeledő autó már csak néhány lépésnyire volt tőle, a csecsemőt az autóbussz kerekére elé dobta. A nehéz kerekek keresztülgázoltak a csöppsen és azt megölték. A gyilkos leányanyát letartóztatták.

Közmunkákat indít a város a munkanélküliség enyhítésére, de a téli segélyezést az idén megszünteti

Temesvár városa — miként megirtuk — száz millió leien felüli közmunkákat indít meg. A közmunkák célja a munkanélküliséget kiküszöbölni és ezzel minden munkanélkülinek, ha nem is a szakmájában, kereseti lehetőséget nyújtani. A város ezzel kapcsolatosan elhatározta azt is, hogy erre való tekintettel a munkanélküliek segélyezését megszünteti. Erről az elhatározásáról a város a munkanélküliek és a szakszervezeteket át-

iratban értesítette. A város tervét a szakszervezeti tanács nem fogadta rokonszenvvel és ellene tegnap Todorescu Vazul vezetésével küldöttségileg tiltakozott. A küldöttség tiltakozott a közmunkáknál kilátásba helyezett alacsony bérek ellen és rámutatott arra, hogy a megindult munkák legtöbbször olyanok, amelyeknél szakmunkások csak elenyészően csekély számban alkalmazhatók. Nicolaevici Pál dr. alpolgár-

Iparvállalatok és nagykereskedők figyelmébe!

Erdély központi városában lakó saját béreltel utazó kereskedelmi ügynökök, kinek Erdély és az okirályság csaknem minden számottevő városában **alügynökei vannak**, akik kereskedőket, iparosokat és magánfeleket látogatnak, elfogadják szállítóképes vállalatok képviselőit, esetleg bizományi lakatot. Elsőrendű referenciák. Érdemleges ajánlatok az ország bármely részéről alanti címre küldendők:

Korek

Orastie (Szászváros), Str. Eroilor 4.

vezéri elvnek szigorúan kell érvényesülni a németországi bankok működésében is

Erőteljes jelentés szerint a német birodalomban most készül az új banktörvény. Ennek előkészítésére tegnap bankprezencia volt. Schacht dr., a birodalmi bank elnöke, beszélt a háború utáni banktevékenységről, amely nem az egyednek igyekvő exisztenciát könnyebbé tenni, hanem a bankoknak. Felmerült a kérdés, hogy nem volna-e tanácsos a bankoktól az eddigi tevékenység lehetővé tételét a banküzletet a magánkézbe kivenni? A nemzeti szocialista eszmék érdekében a banküzletet úgy kell átforgatni,

mint a néptársak existenciáját szolgálja.

Kepler pénzügyi főfelügyelő beszélt azután és hangsúlyozta, az új banktörvényt úgy kell megalkotni, hogy abban is szigorúan érvényre jusson a vezéri elv. Olyan intézményt kell megalkotni, ahol az áttekintés egy emberé legyen. Egy emberé legyen az intézkedés joga és a felelősség is. A tőkének a hitelélet érdekében való felosztását az államnak kell a kezébe venni. Mindazonáltal szükséges a legszélesebb mérvű decentralizálás. A hitelnyújtások és a bankügyletek kisebb helyeken történjenek, azonban egységes elv alapján.

Feder, a nemzeti szocialisták gazdasági és pénzügyi szakértője, kifejtette, hogy a nemzeti szocialista párt nem akar az eddigi felfogás szerinti decentralizálást. A nagybankok intézménye csüdtörtököt mondott és azért szükséges, hogy az állam közbelépjen. Végül kijelentette, hogy a német birodalmi kormány nem akar új pénzt gyártani, sem pedig az inflációt nem fogja tűrni.

Veszedelemes besurranó tolvajokat és hűtlen tisztartási alkalmazottakat leplezett le a rendőrség

Legutóbb sorozatos lopás- és fosztogatások történtek, amelyek a rendőrség bünyügyi osztályának sikerült felderíteni és a tetteseket megfogni. Az első lopás Bozsák Berta, városi Árok-utca 31. szám alatti lakón történt. Augusztus 24-én, délután magas, fekete ruhás nő jelent meg a házban. Bozsákné a kertben foglalatosságot, az ismeretlen asszony pedig az eladott szobalánynak előadta, hogy tulajdonos szerint a ház eladó és ő meg szeretné tekinteni. A cselédleány tudatta, hogy a ház nem eladó, de a makacs nő tovább erősködött és mindenáron a tulajdonosnővel akart beszélni. A nő végül is Bozsáknéért ment, aki felhívta a házba, de addig a vevő már el-

lélt dr. Kovácsné lakott és igen értékes ezüst evőkészlete, valamint porcellánjai és asztalneműi vannak, amelyeket külön fiókban őriztek.

A múltkor véletlenül kinyitották a fiókot és megdöbbenéssel tapasztalták, hogy mintegy 15.000 lei értékű ezüst, porcellán és asztalnemű hiányzik.

Értesítették a rendőrséget, amely a tettest Erdős Lénit huszonnyolc éves leány személyében le is tartóztatta. Erdős Lénit Kovács dr. szakácsnője volt, de már korábban kilépett az orvos szolgálatából. A lopást még december hónapban követte el, de mivel a fiókba zárt asztalneműt és ezüstöt nem használják, csak most jöttek rá a lopásra. Erdős Lénit a lopott tárgyakat szeretője segítségével potom áron régiségkereskedőknél értékesítette. A lopott holmi egy része megkerült, a kár azonban még így is meghaladja a nyolcezer leit. Átadták őket az ügyészségnek.

Vele tünt Bozsákné kifizetése, amely ezer lei készpénzt, valamint egyéb értékeket tartalmazott.

Rendőrség hosszas nyomozás után elkapta a vevőnőt, aki Szigeti Aranka, Árkos-utca 10. szám alatt lakó rovvott nő kalaposnővel azonos. Szigeti Aranka lakásán házkutatást tartottak, amelyek folyamán nemcsak a Bozsáknéval elvett tárgyakat találták meg, de több más értéket is, amelyeknek a tettesre vonatkozólag minden felvilágosítást megtagadott. Szigeti Aranka ismerőse már a bünyügyi osztálynak a legnagyobb esete az volt, amikor a lakóféle kozmetikai szalonból egy 100 lei értékű bundát emelt el. Átadták a tolvajnót az ügyészségnek.

Risica Károly szobafestő feljelentést a rendőrségen ismeretlen tettes elkövetésével a munkaközben letett kiskabátja zsebéből 1500 lei készpénzt tartalmazó pénztárcáját elemelte. A bünyügyi osztály detektívjei Kovács István huszonkilenc éves munkanélküli személyt elfogták a tettest, akit átadták az ügyészségnek.

A harmadik nagyobb eset Kovács dr. dr. ismert gyárvárosi orvos Réty nevű unokahúgával történt. Réty

Lelkellen handiták vandáli pusztítással feldarabolták Budapesten néhai Erzsébet királyné szobrát és a bronzanyagot ellopták

Budapest egyik legszebb kirándulóhelyén, a jánoshegyi kilátótorony közelében évek óta állott néhai Erzsébet királyné szobra. A szobor, amely Kisfaludy-Strobl Zsigmond művészi alkotása volt, bronzból készült. Nyilvánvalóan erre a bronzra fáj a fog a néhány tolvajnak. Tegnap délelőtt egy erdőkerülő felfedezte, hogy a szobor hiányzik a talapzatról. Amikor a helyet megvizsgálta, hogy talá-e valami nyomot, a földön bronztörmelékét talált, amiből arra lehet következtetni, hogy a tolvajok a szobrot a helyszínén feldarabolták, ami azt mutatja, hogy valóban a bronzért követték el a lopást és a vandáli pusztítást. Több erdőkerülőt hallgattak ki, hogy nem láttak-e gyanús embereket. Az egyik azt vallotta, hogy három kerékpáros fiatalembert látott, akik valamennyien hátizsákot viseltek, amely nagyon telinek látszott. Valószínű, hogy a hátizsákokban cipelték el a szobordarabot szobrot. Kézrekerítésükre megindult a nyomozás.

Angol lap Ausztriáról

Tönkrementek az osztrák kancellár idegei és ezért lemondási szándékkal foglalkozik

A Daily Express című londoni lap szenzációs cikket közöl Ausztriából. A lap szerint Dollfus osztrák kancellár lemondási szándékkal foglalkozik, mert idegei a nemzeti szocialisták elleni harcaiban teljesen tönkrementek. Már előbb mondott volna le — írja az angol lap, — de ezt azért nem tette, mert attól tart, hogy Ausztriában kitör a polgárháború. Az angol lap arról is tud, hogy az évek óta tartó surlódások és nyugtalanságok következtében Ausztria teljesen elvesztette idegenforgalmát és ennek következtében elszegényedett, ami viszont nagy elégedetlenséget idézett elő. A nemzeti szocialista eszmék a kormány minden erője ellenére is terjednek és már a rendőrség és katonaság körében is termékeny talajra találtak. Ha Ausztriában általános választást tartanának most, úgy a nemzeti szocialisták a szavazatoknak legalább ötven százalékát kapnák meg.

A katonaság megbízhatatlan kezd lenni. Emiatt a magyar határról egyes csapatokat áthelyeztek Tiroiba. Ott a lakosság bizalmatlanul és igen hidegen fogadta azokat. Az angol lap cikke egész Ausztriában, sőt a külföldön is nagy feltűnést keltett.

Az osztrák kormány a német határ közelében végzendő légi szolgálatra több repülőgépet szerzett be. Ezeket a bécsi rendőrség emberei és önkéntes pilóták teljesítik szolgálatot. Seidl dr. bécsi rendőrfőnök Fey biztossági miniszter nevében beszédet intézett a pilótákhoz és felhívta figyelmüket fontos szolgálatukra. Ezeknek a repülőgépeknek a feladata, hogy megakadályozzák a német repülőgépeknek osztrák terület fölé való jövését.

Háboruskodás

a román lelkész és a sváb közbirtokosság között

Lovrinban régóta folyik a háboruskodás Jonescu görög keleti lelkész és a sváb közbirtokosság között. A háboruskodás oka az, hogy a lelkész a templomkert részére a közbirtokosság tulajdonát képező parkból egy részt kisajátított és árkot ásott köréje. Emiatt a harcoló felek részéről kölcsönös feljelentések érkeztek már az ügyészséghez. A kisajátított rész köré ásott árkok azért is nem tetsztek a gazdáknak, mert olyan uton ment keresztül, amelyen a legelőről érkező marhák haladnak és így annak a veszélynek vannak kitéve, hogy beleesnek és a lábukat törik. Tegnap reggel aztán több gazda ásóval és kapával megjelent az árkoknál és betemette azt. Emiatt Jonescu lelkész azonnal panaszt tett a csendőrségen, amely megjelent a helyszínen és ott kijelentette Pauli József, Reiter Antal, Reiter Miklós, Schäfer Fülöp és Winand Ferenc előtt, hogy le tartóztatja őket. Az öt tekintélyes gazda és a csendőrség között összeszólalkozásra került a sor és a csendőrök már majdnem fegyverüket használták, amikor több higgadt polgár lecsendesítette a felháborodott gazdákat. Az öt tekintélyes gazda letartóztatása az egész községben kinos feltűnést keltett és feszülten várják a fejleményeket.

Emlékezzünk

régiekről.

Emlékezzünk, amikor a Vestul és a Vointa Banatului az előző kormány részéről abban a megtiszteltetésben részesült, hogy minden megjelenés alkalmával csendőrök várták már a lapot a nyomda előtt és megkímélték a lapkihordókat a kézbesítés fáradsalmaitól. Ez abban az időben volt, amikor a Déli Hírlapot ugyanaz a kormány beszüntette. Akkoriban közösen panaszkodtunk az alkotmány és a sajtószabadság megsértése miatt. Azóta a helyzet változott. A Vestul kormányparti lap lett, amiről mi legvérmesebb reményeink ápolása közben nem álmodhatunk. Kormányparti lett a Vestul és — hová lett a tavalyi hó? — tegnapi számában azt írja, hogy ideje lenne már beszüntetni a Déli Hírlapot és akinek nem tetszik a jelenlegi kormányzati rendszer, az vegye a batyuját, a határ nyitva áll... Mindez azért, mert meg mertük írni, hogy most folynak a beiratások és a magyar szülők ne feledkezzenek meg gyermekeiknek anyanyelvükön való oktatásáról. Sőt — oh borzalom! — megirtuk azt is, hogy ahol nincsen kisebbségi iskola, ott irassák be a gyermekeket az állami iskola magyar tagozatába. Ezt ritkított betűkkel szedette a Vestul, mert hiszen rettenetes bűn, hazas- és nemzetellenes cselekedet arra biztatni a magyarokat, hogy gyermekeiket az állami iskola magyar tagozatába irassák! Szemünkre hányja, hogy elfelejtettük a magyar elnyomatás idejét, amikor a románok nem beszélhettek az iskolákban az ő anyanyelvükről. Emlékezzünk régiekről: A régi Magyarország románságának bizony megvoltak az iskolái, amelyekről nemcsak beszéltek, hanem románul tanítottak is bennük. Az ezeréves elnyomatás alatt — amire a Vestulnál olyan szívesen hivatkoznak, — valószínűleg elnemzetlenedtek volna, ha nem így lett volna. Emlékezzünk csak! Az aradi magyar állami gimnáziumban az elnyomatás idején román tantárgy is volt. Belényes, Balázsfalva, Brassó! Mintha nemrégiben ünnepelték volna egyik erdélyi román gimnázium százötven éves fennállását! Ezt is elfelejtették a Vestulnál, pedig nem is volt olyan régen. Emlékezzünk régiekről... És kevésbé régiekről. Amikor mi is, a Vestul is panaszkodott a sajtószabadság megsértése miatt. A lapbeszüntetés szorgalmazása mintha valahogyan nem illelnek ebbe a programba.

Iskola- és irattáskákat
legolcsóbban vásárolhat
KLEIN bóröndösné!
kizárólag csak
Belváros, Szentgyörgy-tér 6. sz.

Déli Hírlap

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BELVÁROS, SZENTGYÖRGY TÉR
4. SZÁM

Előfizetési árak:

Romániában: Havonta 70, negyedévre 200, félévre 350, egész évre 750 — lei
Nyugdíjasok havonta 60, negyedévre 160, félévre 300, egész évre 600 lei fizetnek.

Magyarországon: Havonta 4, negyedévre 10, félévre 20, egész évre 40 pengő
Magyarországi nyugdíjasok havonta 8, negyedévre 8, félévre 15, egész évre 30 pengőt fizetnek.

Telefon:
52, este 10 óra után 14-66
vagy 2-42

A szerkesztésért és kiadásért a főszerkesztő felel.

A „Temesvári Zeitung” nyomda nyomása.

Ítélik meg

a bolgár kommunisták felett

Bulgáriában most tárgyalják a különböző kommunista szervezetek ellen folyamatba tett pereket, amelyek szokatlannul szigorú ítéleteket eredményeztek. Így a stragovai hadbíróóság a faszaloni kommunista szervezet vezetői felett ítélték. Őt kommunistát kötélt általi halálra ítélték, míg tizenöt vádlott között 120 évi fogházbüntetést osztottak ki, ezenkívül a vádlottakat két millió léva pénzbüntetésre is ítélték. Bűnik az volt, hogy a közüzeneteket kommunizálni akarták. A radoni hadbíróóság 32 ifjúmunkás felett fog ítélni, akiket azzal vádolnak, hogy ostromállapot alatt gyülekeztek, Ruszcsukban pedig 18 kommunista agitátor felett ítélik meg, akik ellen az a vád, hogy a helyőrséget fel akarták lázítani.

— Károly király Temesvárot. A király szeptember nyolcadikán reggel Brassóba érkezik, ahol elnökölni fog az Astra köznyelvelő egyesület közgyűlésén. Brassóból az uralkodó Temesvárra utazik és — mint köztöltük — résztvesz a háromnapos udvari vadászaton a Bánságban. A vadászatra a király meghívta lord Mount-Temple, angol felsőházi tagot és Philip angol ezredesét is.

— Comsa Gergely aradi püspök temesvári látogatása. Comsa Gergely aradi görög keleti püspök a fővárosból jövet Temesvárra érkezett és a vármegyei prefektúrán szállott meg. Baran Koriolán dr. prefektus intim vacsorát adott a püspök tiszteletére. A püspök ma reggel hazautazott Aradra.

— Befejezik a Hunyadi-híd építési munkálatait. A város közgyűlése a múlt hónapban a Hunyadi-híd befejezésére 2,200.000 leit szavazott meg, amihez a belügyminiszter is hozzájárult. A munkálatokat már meg is kezdték és azokat még ezen az őszön be is fejezik. A híd két oldalán a mai fakorlát helyébe kőből való korlátot emelnek és a híd végeihez a Hunyadi-kastély stílusában készülő tornyok kerülnek.

— Bolond Istók. A mai szomorú világban mindenkinek vidám félórát szerez a Bolond Istók, Borsódi Lajos humoros éleclapja. Ez a vidám félóra mindössze öt leibe kerül, amennyiért a Bolond Istók minden újságjében kapható. A Bolond Istók legújabb száma tele sok aktuális tréfával most jelent meg.

Most madaraink költözködnek

De Önök h. I. vissza jönnek. Ugy örülök a változásnak, Mint Önök a jó vásárlásnak. Siessen hát, keressen fel, Hadd örüljünk mind a ketten

FISCHHOFF Belváros, Korvin Mátyas-utca 6.

Tel. 18-09. Dóm-tér első mellékutca

Az angol Swift Jonathán néhány száz esztendő előtti keserű szatiráját megvalósította most az emberrel bélelt japán torpedó

Japánban torpedóba rakják az embereket és úgy lövik ki, hogy egy csapással két legyet üssenek agyon. Az ellenség is pusztuljon, de a maguk fergese is hulljon. Ideális államkormányzati elv ez és üdv nektek ötezteteknek, ifjaknak, véneknek, kik az életet oly hősiessé gesztussal semmivé fokozzátok. Hozsánna az uttörőknek, mert övék a ratalálás fájó kéje, nekik szól majd távol jövődök zugó elismerése és halál fakad életükből, silány, ferges, végkiarúsításra érett életükből. Pompás emberpusztítási szerzősám a japán torpedó a hasába bujtatott emberrel, de nemzetgazdasági vezérelvnek sem rossz. Méltóztassék elképzelni, az a munkanélküli, aki addig, teszem fel őt évig az állam kontóján vagy saját vesztélyén élt, most életfogytiglani álláshoz jut. Egészen halála pillanatáig gondolkodnak róla, megbecsülik, mint a drága ékszer, acélburokba zárják és úgy lövik ki valamelyik zürös napon, hogy pusztuljon és hasában magával viszi ezek végzetét. Esetleg a propaganda kedvéért megeresztheti, hogy dai Nippon, banzaj, nemzetiszini zászlóska mellékelése ajánlatos.

Érdekes, de valahogy igaza van annak a kétezer év előtt élt Akiba nevű papi embernek, aki olyasformát állított, hogy semmi sem új a nap alatt. Például egy Swift Jonathán nevű brit tollforgató jónéhány száz esztendővel ezelőtt kísérletesen hasonló elgondolással lepte meg az akkor, napjainkhoz hasonló bajban leledző világot. Illetve mindenekelőtt szűkebb hazáját, Angliát. Ez a kitünő férfi, aki mellesleg orvos volt, főfoglal-

— A hadgyakorlatokon is Hitlert dicsőítik. Ulm mellett, amely az osztrák határ közelében van, tegnap kezdődtek meg a német hadsereg őszi hadgyakorlatai. A hadgyakorlaton megjelent Blomberg hadügyminiszter és Hitler kancellár is. A hadügyminiszter a katonákhoz intézett beszédében magasztalta Hitlert, aki tudja a katona szerepét értékelni, mert hiszen négy esztendőn keresztül maga is frontkatona volt. Németország sokat köszönhet neki, mert ő lesz az, aki a német lobogót győzelemre viszi. Szükséges, hogy a német nép feltétel nélkül megbizze benne.

Iskolatáskák

rendkívüli választékban legolcsóbban

FEUER bórárüzem
I., Mercy-u. 8

— Rejtélyes halál a vonat kerekei alatt. A Belgrád és Vladenováci közti vasútvonal mellett a vonat kerekeitől összeroncsolt férfinullát találtak. Megállapították, hogy a halott Komlincs Jovica képviselő, aki az éjszakai vonattal Belgrádból Vladenovára utazott. Valószínű, hogy a képviselő egyik kocsiból menet közben át akart menni a másikba és a vonat kerekei közé esett. Nincsen azonban kizárva az sem, hogy bűntény történt. A vizsgálat megindult.

— Tanév kezdete a kolozsvári egyetemen. A kolozsvári tudományegyetemen a beiratkozások az összes szakokon október 2-án, az előadások pedig november elsején kezdődnek. A szükséges felvilágosításokat készséggel megadja a rektorátus mellett működő Birou de informatii.

kozását tekintve, humorista, hatalmas röpiratot szerkesztett, amelyben az akkor dühöngő gazdasági válságra akart radikális irt tanácsolni. Swift abból az elgondolásból indult ki, hogy a szegény ember olyan mint a patkány. Oduban lakik, piszkos, nem ért a választékosan szellemes és könnyed társalgáshoz, bridzsben sem ajándékozta meg a világot nagyságokkal, sőt a lovaspoló gyeptjét is undorral kerülgeti, minnek van hát a világon? Nem érdemli meg az életet, amelynek adományait nem becsüli. Ő tehát javasolja, hogy a kisgyermeküket adják el egy fontért, két fontért — ez már az áru minőségétől függ — azon gazdagoknak, akik a dühöngő krízis miatt nem jutnak megfelelő nyencfalatokhoz. Ezek azután kevés befektetéssel, — ilyen csecsemő nem eszik valami tulsokat — bármelyik nyencfalatnál is porhanyósabb, izesebb husételt készíthetnek az így felhízalt izé husból. A tervezet másik érdeme az, hogy ezáltal természetes uton kevesbedik a nem kívánatos elemek száma, így az emberiségnek csak értékes és nemzetgazdasági szempontból megbízható elemei maradnak meg, amelyek azután az általános boldogulás útját kellőképpen és mint egyedül hivatottak alaposan előkészíthetik. Nos, a japán torpedó tervét elfogadták, Swift tervezetét akkoriban — igaz, hogy keserű szatíra volt alapjában — pedig egyelőre ad acta tették az akkori világ intézői. Mondom, a hasonlat kísérteties, de remélem, mielőtt bebujnánk az acélstanicliba, még kezét rázunk bucsuzóra, nyájas olvasó? (cs.)

— Késik a tisztviselői fizetés és a nyugdíj. A tanítók és tanárok megkapták augusztusi fizetésüket, azonban a többi tisztviselő fizetésére a kiutalás még mindig nem érkezett meg. A nyugdíjak kifizetésében szintén szünet állott be, mert a hatezer leien felüli nyugdíjak kifizetését ellátmányában még nem tudták megkezdeni.

— Feloszlott a danzigi német nemzeti párt. Danzigban a német nemzeti párt feloszlott. Tagjai mind a nemzeti szocialista párthoz csatlakoztak.

— Németellenes tüntetések egy temetésén. Párisban tegnap ment végbe a hétfőn meghalt Leygues tengerészeti miniszter temetése. A gyászbeszédet Daladier miniszterelnök mondotta, aki méltatta Leygues négy évtizedes munkálkodását. Feltűnt, hogy a temetési menetben a katonai zenekarok olyan indulókat játszottak, amelyeknek a szövege németellenes.

ELSŐRENDÜ - SZÁRAZ
PARKETTA
VERSENYKÉPES OLCÓ ÁRON
BELA KRAUSER FIL. TEMESVÁR IV.
TELEFON: 18-46

— Bravuros repülés. Bánhidyal Antal, az ismert magyar sportrepülő, tegnap Gerle 13 nvű gépével Koppenhágából Londonba repült és a Craydoni repülőterén simán ereszkedett le. Az utat hat óra és negyvenöt perc alatt tette meg.

— Nemzetközi vásár Rómában. Rómában tegnap délelőtt nyílt meg a nemzetközi árumintavásár. A megnyitás a genovai herceg jelenlétében ment végbe.

— Táncreulett lesz ma este a Palacéban. Az ötletes újdonság, amely a Palacé-kávéház közönségét, népszerű lett, hogy a sok tréfát és dámságot ígérő táncmókát ma, este tükön este megismétlik a kávéházi tanári podium előtt. Ezuttal is egész kicsi kisebb-nagyobb nyeresénytárgy, majd ingyen a táncreulett nyertese. Mindenki egy kedves ajándékkal majd haza. A táncreulett zenéjét a res Glausius-jazz szolgáltatta a snájdig hét fiu olyan tökéletes szolgáltató, amelyben diadalát ulti a gasabrendü muzsikalitás.

Tartsa szem elől

hogy mindenkor
óra, ékszer, jegyv
ezüst ajándéktárgyak a
olcsóbbak

IRITZ ékszerész

I., Mercy-utca 4.

— Megkönnyítik a palesztinai bevándorlást. A prágai cionista kongresszus befejezte tanácskozásait. A záróülés elhatározta, hogy Herzl Tivadar a cionista mozgalom megteremtője hamvait Bécsből átszállítják Palesztinába. Kimondták, hogy a palesztinai település előmozdítására különböző kinyilvánításokat követelnek. Így eljárnak majd az illetékes hatóságoknál, hogy tályon kívül helyezze az azt a rendszert, amely a harmincöt éven felüli zsidóknak nem engedi meg a Palesztinába való bevándorlást. Könyvtárakat kívánna az oroszországi és németországi zsidó bevándorlók részére. Ebben az esztendőben Palesztina tengerparti telepeire családok telepítenek le. Végül megállapították az új végrehajtó bizottságot.

— A vér fölfrissítése céljából ajánljuk néhány napon át korán reggel egy természetes „Ferenc József” keserű inni.

— A strandfotográfus bosszúja. Amsterdami jelentés szerint a Zuidtomb melletti Muident városában a merénylő történt. A városi képviselőtestület gyűlést tartott, amikor a merénylőről egyszerre több lövés dördült. A polgármester, két városi tanácsos és a közönség közül két hallgató meghalt. A merénylőt egy strandfotográfus személyében letartóztatták. Azt vallotta, hogy a merénylőlet a következő, mert a polgármester a városi tanácsnok javaslatára elvált iparengedélyét.

— Kalandos kísérlet. A prágai rodna Politika című lap azt írja, hogy németországi nemzeti szocialisták összpuccsra készülnek, amely abból indulna, hogy meglepetésszerűen behatolnának csehszlovákiai németlakta területekre. Ezt azzal okolják meg, hogy szükségük van látják a csehszlovákiai németiség védelmének. Cselekedetükkel bevégzett tervük elé akarják Csehszlovákiát állítani. A prágai lap megjegyzi, hogy a csehszlovák hadsereg elé erős ahhoz, hogy ilyen kalandos kísérleteket visszautasítsa.

Mozi

Moziak műsora:

Csütörtök, szeptember 7.

Apollo-mozi: Megzavart nászut.
Forum-mozi: Stan és Bran a haza színpadában.

Capitol-mozi: Letört szárnyak.
Tivoli-mozi: Feleségem kedvese.

NYITÁSSZEN ELŐ

A DÉLI HIRLAP

Polgárháboru esetében beleavatkozik Amerika a kubai forradalmi eseményekbe és hamarosan rendet teremt

Ak a hírek, amelyek Kuba sziget-területén indult forradalom mégis egyelőre ugyan nincsenek szisztematikus harcok, hanem a győzők és a vesztesek csatlakozott tömegek olyképpengednek szabad folyást indulataik-hogy kénytelenül legyilkolják a múlt rendszer szolgáit. A M a c a o-uralomnak azon hivatalnokait, tisztjeit és főleg rendőreit, akik a p e d e s uj elnök uralma alatt megkötöttek a bebörtönözéstől, csapatszesszefogdosás.

Kijelentik előtűk, hogy a fogházba szállítják őket, de aztán bemennek velük a legközelebbi kaszárnyába és ott halomra ölik őket.

Ant Jago de Cuban az új forradalom csatlakozott tömeg megostroca az állami fegyverraktárt és teljefiosztotta azt. A tömeg azután a

gyárak és kereskedések ellen vonult. Ahol a tulajdonosok és alkalmazottak a zsákmányolókkal szemben ellenállást kíséreltek meg, ott vér folyt.

Havanna kikötője előtt tegnap három amerikai hadihajó jelent meg. Remélik, hogy ezeknek a látásra a forradalom újra egy kissé lecsendesedik és igyekeznek megfékezni hiveiket. Washingtonban különben elhatározták, hogy szükség esetén még további hadihajókat küldenek Kuba szigete elé.

Az amerikai kormány elhatározta, hogy esetlegesen polgárháboru esetén beleavatkozik a dolgokba és rendet teremt.

B a t t i s t a őrmester, Kuba sziget új diktátora cáfolta azokat a híreket, hogy a szigetben vörös forradalom tört volna ki. Kijelentette, hogy a forradalom vezetői nem kommunisták. A forradalmat a katonák az elégedetlen polgárokkal együtt csinálták meg és szívesen átad-

ják helyüket olyan tiszteknek és politikusoknak, akik az elmúlt rezsim körül kifejtett ténykedésükkel nem bünyösök.

Az altisztek nem akarnak mindenkor a hadsereg élén állani, hanem csak addig, amíg kiválógatják azokat a tiszteteket, akikben megbíznak.

Amerikában az a vélemény alakult ki, hogy Kubában minden cáfolat ellenére mégis csak kommunista forradalom tört ki. Azt tartják, hogy a junta, amely a hatalmat gyakorolja, nem rendes kormány, hanem öt népbiztosból áll. Wells amerikai követ közölte az új kormányral, hogy amennyiben az nem alakul át koalíciós kormánnyá, úgy Amerika az új helyzetet nem ismeri el. Cespedes elnök, aki Machado elnök bukása óta gyakorolja a hatalmat és az új forradalom kitörése által teljesen a háttérbe szorult, bejelentette, hogy lemond.

OSZTALYSORSJÁTÉK szerda déli húzásán a következő nagyobb nyeregyeket húzták ki: három millió lei 96, ötvétezer lei 33177, negyvenézer lei 9, huszonezer lei 16201, tizenétezer lei 1481 és 42468 számú sorsjegyek.

A magyar földművelésügyi miniszterében Kállay Miklós magyar földművelésügyi miniszter Varsóból hazafelé való útjában, tegnap Bécsbe érkezett. Kállay erre Stecker osztrák kereskedelmi minisztert, akivel osztrák-magyar kereskedelmi kapcsolatokról tárgyalt.

A szereti egészségét, csakis természetgyógyítást buzúsi szénsavval telített "ERCULES" szikvizből igyék. Cim: Heras szikvizgyár, Temesvár-Erzsébetváros, Jon Vasii (Rezsó-utca) 1. szám. Tele: 20-22.

Mocsárláz az állandó esőzés után. A múltból jelentik, hogy a hosszú hetek óta tartó esőzések következtében a mezők és erdők a rengeteg víz miatt valóságos morakká lettek. Az egész Moldvát rettenetes mennyiségben lepte el a szunyogok, amelyek nagy mértékben terjesztik a különböző betegségeket. Moldvában a szernél több ember betegedett meg és a legtöbb mocsárlázban. Az egészségügyi hatóságok megtették a szükséges intézkedéseket a betegség leküzdésére.

Österreicher pék

házhoz szállít naponta többször friss kenyeret, süteményt, jourkenyeret, tortát, alkalmi megrendeléseket etc. Forduljon a lakásához legközelebb eső fióküzlettemhez vagy hívja fel telefonon 22-04-et, — ahová az esetleges panaszok és reklamációk is intézendők.

Huszonezer szerelmes ember. Képjünk el huszonezer szerelmes embert y tömegben, akik mind boldogságra áhíznak és akik mind azt kérdezik, hogy jjon szerencsésen választottak-e. De ptejjünk el nyolcezer családot nőt és fiút!... Harmincharomez ember kért ki tanácsot a legutóbbi időben Tolnai Világglapjától, de sokkal több azoknak a áma, akik különféle kérdésekkel bizalomal fordultak az ismert laphoz. A tanács-lanon nagy serege mind tanácsot, uthatást kap Tolnai Világglapjától, amely 6 év óta minden magyar család hűség-sarátja.

— Kovácsolják a fuziót. A liberális párt állandó választmányát szeptember tizenhatodikára hívták össze Bukarestbe. Az állandó választmány ezen az ülésen az ifj liberálisokkal való fuzióról és a párt jövőbeli programjáról fog tárgyalni.

— Csökkenő életút. Brailában tegnap délelőtt N e h Pelea huszonkét esztendő harmadéves joghallgatónő öngyilkossági szándékból a Dunába ugrott. Tettét észrevette egy matróz és kimentette. A matróz a leányt az örszobára vitte, ahol egyik vigyázatlan pillanatban szublimát pasztillát vett be. Az életút leányt haldokló állapotban szállították a kórházba. Bucsulevelet nem találtak nála és tettének okát eddig nem sikerült megállapítani.

— Idegesség, fejfájás, álmatlanság, szédülés, bágyadság, levertség, félelemérzések eseteinél a természetes „Ferenc József” keserűvíz kitűnő házi szer, amely az emésztőszervekből eredő zavarok nagy részét megszünteti s visszaadja a testnek és szellemnek a régi munkaképességét. Orvosi szaktekintélyek megfigyelték, hogy a Ferenc József víz öreg embereknek is megbízhatóan és minden fájdalom nélkül hat.

* **Pap Ibolya zongoratanárnő** (Belváros, Weiss-palota, IV. 18. lift) szeptember elsején újra megkezdte V a r r ó Margit kitűnő rendszere szerint kezdők és haladók egyéni és csoporttanítását. Gyermekek öt éves kortól kezdve külön módszer szerint. Jutányos árak. Érdeklődni lehet d. e. 10—12 és d. u. 3—6-ig.

— Átuszta a Niagara zuhatagot. A történelemben először most sikerült az észak-amerikai N i a g a r a zuhatagot átuszni. A bravurt egy tizenhat éves orosz eredetű diák, K o n d r a l o v Valérián hajtotta végre, aki ismert uszó.

— **Lezuhantak az orosz repülésű vezetői.** Tegnap délelőtt az oroszországi T o b o l s z k közelében egy személyszállító repülőgép, amely magas szovjetfunkcionáriusokat szállított, lezuhant. A repülőgépben a pilótán és a szerelőn kívül B a r a n o v, a szovjet repülőiparának egyik vezetőgyénisége, G o l d m a n n a polgári repülés igazgatója és felesége, valamint P e t r o v és G o r g u l o v szakértők ültek. A pilóta és a szerelő azonnal szörnyethaltak a többieket haldokolva szállították a kórházba, ahol rövidesen szintén meghaltak. A szovjet nemrég legmagasabb elismerésben részesítette az elhunyt vezetőket az orosz repülés fejlesztése körül kifejtett érdemeikért.

— Nagy repülőnap Temesvárott. A temes-torontáli repülőliga szeptember tizedikén délelőtt tíz órakor és délután négy órakor nagy repülőmeetinget rendez a temesvári katonai gyakorlóterén. A meetingen a Timis-Torontál repülőgépen kívül sport és vadászgépek is részt vesznek, továbbá C l a r c k Edith, fiatal amerikai ejtőernyőbajnoknő néhány ejtőernyőugrást is fog bemutatni. Husz és harminc leles beléptidjakkal mellett a közönség pompás sportélményben részesül. A közönség maga is repülhet a rendelkezésére álló gépeken.

* **Szent az év.** Az imádságos Szentóra a pápa szándékára az Ur Jézus haláltusa fájdalmas emlékére szeptember 7-én, csütörtökön este 7-től 8-ig a székesegyházban lesz. Menjünk mindnyájan ezen imádságos órára és vigyük szívünket és imánkat a titkos Szentség elé a bűnösök megmentéséért, a jók megszenteléséért, a szenvedések enyhüléséért és az összes népek közötti békéért.

— Amikor részeg soffőr vezet az autót. Ploesti és Bukarest között egy autóbussz, amely zsufolva volt utasokkal, az árokba fordult. Tizenhat utas súlyosan megsebesült. Megállapították, hogy F l o r e a Jon soffőr részeg volt és az országuton egy, az autó elől menekülő kutyát akart elgázolni és ezért ide-odaugráltatta a kocsit. A kutyát sikerült elgázolnia, de abban a pillanatban elvesztette uralmát a kormány felett és megtörtént a szerencsétlenség.

Legbájosabb női
pulloverek
55—88—100—115—125leiert
kaphatók
DUSCHNITZ R.-T.
Iemesvár-Gyárvaros

* **Igiena fürdő és uszoda egész nap nyitva a közönség számára.**

— **Súlyos sérülés egy futballmérkőzésen.** Ságón a Timis és a temesvári Progres futballcsapatok barátságos mérkőzést játszottak. A mérkőzés eleinte nyugodtan folyt le, azonban közvetlenül az első félidő előtt sajnálatos incidens szakította félbe a játékot. D e m u t h Emil sági fiatal játékos M a n t r e e Emil temesvári futballistával került szembe. Mindketten igen sebesen futottak a labda után és futás közben összeütköztek. Demuth fején sérült meg, míg Mantree agryázkodást szenvedett. A mérkőzésen jelen volt N e s t o r Simon dr. orvos kezelés alá vette a két sportembert, akiknek állapota súlyos.

Jön a kolosszális
Jean Harlow-film

A vöröshaju asszony

mely Bukarest 3 nagy mozgó-jában napok óta zsufelt házak előtt fut

— A magyar Párt ifjúsági tagozata ma, csütörtökön este kilenc órai kezdettel választmányi ülést tart a Magyar Ház harmadik emeletén levő klubhelyiségében. Kérlik a tagok pontos megjelenését.

* **Zongorórakat kezdőknek is jutányos áron ad, G o k l e r Mici. I., Str. Ungureanu 16.**

— **Felrobbant a cséplőgép.** Németszentpéter községben cséplés közben halálos szerencsétlenség történt. B o r l o v á n Péter gazda földjén csépeltek, amikor a cséplőgép motorja hatalmas erővel felrobbant. A motor a közelben álló Borlován Ákos tizenéves fiút, a gazda fiát úgy megsebezte, hogy a szerencsétlen fiú még a helyszínen meghalt. G r a u r e Trifu munkás súlyos égési sebeket szenvedett és állapota válságos. A csendőrség megindította az eljárást annak megállapítására, hogy a szerencsétlenséget mi okozta.

Tankönyvek

az összes iskolák számára, rajz- és írószerek, iskolakották a legolcsóbban

Galambosnál

kaphatók

— **Fiatal asszony öngyilkossága.** Kissebesen F ö l d e s Gyula fatiszviselő huszonegy esztendő felesége föbelötte magát és azonnal meghalt. Két levelet hagyott hátra. Az egyikben férjétől, a másikban szülőitől bucsuzik el és kér bocsánatot, amiért fájdalmat okoz nekik. Tettének okát azonban egyik levélben sem írja meg.

* **Peronospora-fecskendők, nemesítő gummy, kerti szerszámok mezőgazdasági cikkek mélyen leszállított árban kaphatók Scherter vaskereskedésében, Temesvár-Belváros.**

— **Kicsérték a feleségét.** Az alábbi történet színhelye nem Amerika, de még csak nem is Páris. Budapesten esett meg egy banktisztviselővel, hogy kicsérték a feleségét. Amikor reggel gyanútlanul elment, még semmit sem sejtett és amikor délután hazérkezett és a lakásba lépett, táguul szemmel nézett arra az asszonyra, aki ott-honában fogadta. Nem ismert a feleségére. Kiderült, hogy az asszony előfizetett a Párisi Divatra és a népszerű divatlap szabásmintája után csinálta meg új toaletjtét és egy kis fekete álarcot tett fel. Ebben a pompás ruhában olyan volt, mintha kicsérték volna.

Rádió

Csütörtök, szeptember 7. Bukarest. 1: Gramofonzene. 2: Könnyű zene. 6: Zenekari hangverseny. 8.20: Könnyű zene. 9: Dalest. 9.20: Szimfonikus hangverseny. 10.15: Zenekari hangverseny. Budapest. 7.45: Torna. 11: Feloivasás. 1.5: Zenekari hangverseny. 2.30: Könnyű gramofonzene. 5: Ifjúsági előadás. 6: Müller Vilmos dr. előadása. 6.30: Hangverseny. 7.15: Zenekari hangverseny. 8.45: Nagy Endre vidám csevegése. 9.15: Vonósnygyes. 10.35: Cigányzene. 11: Küllgyi negyedóra. 11.45: Jazz-zene. Bécs. 1. Zenekari hangverseny. 6.25: Hegedűhangverseny. 8: Könnyű zene. 11.5: Gramofonzene. Belgrád. 2: Gramofonzene. 1.5: Zenekari hangverseny. 5: Népdalok. 5.30: Gramofonzene. 7.55: Népdalok. 8.30: Zenekari hangverseny. 11.30: Tánczene. Berlin. 10: Törka tánc-est. Frankfurt. 9: Operarészletek. 10.45: Vidám hangverseny. Heilsberg. 5: Szórakoztató zene. 9.45: Zenekari hangverseny. Kö-nigs-wusterhausen. 6.20: Hangverseny. 9: Zenekari hangverseny. 11.25: Mikrofontu-dósítás a német és olasz diákok sátorfá-ból Turinból. 12: Szórakoztató zene. Langenberg. 7: Szórakoztató zene. 9.5: Kamarazene. 10.30: Szimfonikus hangver-seny. 10.45: Vonósötös. Lipse. 5.30: Dél-utáni zene. 9: szimfonikus hangverseny. 10.45: Vonósötös. Milánó. 6.10: Zenekari hangverseny. 7: Gramofonzene. 8.40: Gramofonzene. 9.30: A Sakuntala című operett előadása. München. 9: Szórakoztató zene. 10: Szimfonikus hangverseny. Prága. 6.45: Gramofonzene. 8.30: Dalok. 10: Zenekari hangverseny. 11.15: Szalonzenekari hang-verseny. Róma. 6.15: Hangverseny. 9.15: Énekhangverseny. Strassburg. 7.30: Zene-kari hangverseny. 8.30: Gramofonzene. 9.30: Zenekari hangverseny. Stockholm. 7.5: Gramofonzene. 9: Szórakoztató zene. 10.15: Hangverseny. 11: Hangverseny. Stuttgart. 5.30: Szórakoztató zene. 9: Tar-ka zenés est. 10.30: Zongorahangverseny.

Péntek, szeptember 8. Bukarest. 1: Könnyű zene. 2: Gramofonzene. 6: Zene-kari hangverseny. 7.75: Hangverseny. 8.40: Operaelőadás. Budapest. 11: Katolikus is-tenisztétel. 12.15: Görög katolikus is-tenisztétel, majd zenekari hangverseny. 3: Gramofonzene. 4.45: Pesthy Müller Jó-zsef előadása Litvániáról. 5: Szalonzene-kari hangverseny. 6: Lőrinczy György el-beszélése. 6.30: Kelemen Lajos magyar nótákat énekel Kurina Simi cigányzene-kari kíséretével. 7.30: Gajary György dr. előadása. 8: Zenekari hangverseny. 9: Piros pohár — zöld pohár. Szimüelőadás a studióból. 11.5: Dullien Klára zongora-hangversenye. 11.40: Veress Lajos cigány-zenekari hangversenye Kalmár Pál ének-számaival. Bécs. 1: Zenekari hangverseny. 4.55: Hangosfilmrészletek. 6.10: Hangver-seny. 8: Zenekari hangverseny. 10: A Szent István torony a török dúlás idején. Színház zenével. 11.45: Tánczene. Bel-grád. 12: Zenekari hangverseny. 1.5: Népdalok. 1.35: Gramofonzene. 5.30: Zenekari hangverseny. 11.10: Cigányzene. Berlin. 12.25: Könnyű zene. 12.20: Tánczene. Frankfurt. 10.15: Fuvószene. 11.45: Zene-kari hangverseny. Hamburg. 11.30: Gitár-hangverseny. 12: Szórakoztató zene. Kassa. 7.20: Magyar dalok. Langenberg. 7: Zene-kari hangverseny. 9: Könnyű zene. 12.15: Gramofonzene. Lipse. 6.20: Filharmonikus hangverseny. 9: Zenekari hangverseny. 10: Szórakoztató zene. 11.20: Filmzene. Milánó. 6.15: Hangverseny. 7.40: Gramofonzene. 8.40: Gramofonzene. 9.15: Kivánsághang-verseny. München. 9: Schrammel zene. 10.20: Kamarazene. Róma. 6.10: Hangver-seny. 9.30: Csodajáték. Strassburg. 8.30: Gramofonzene. 9.30: Hangverseny. Stock-holm. 8.30: Zenekari hangverseny. 9.40: Zenekari hangverseny. 11: Gramofonzene. Stuttgart. 5.30: Szórakoztató zene. Varsó. 5: Népszerű zene. 6.15: Hangver-seny. 7.35: Gramofonzene. 11: Tánczene. Zágráb. 8.30: Operaelőadás. 11.10: Bala-lajka-zene.

Színház

Az aradi magyarság az új színigazgató személyét illetőleg megegyezést keres Temesvárral

Arad magyarsága Barabás Béla dr. elnökletével tartott értekezleten ismét foglalkozott a magyar színház igazgatói kérdésével. Az értekezleten Veicsov Géza dr. magyar alpolgármester beszámolt a városhoz a színház bérbéradására vonatkozólag beérkezett kérvényekről. Kérvényeket eddig Vigh Ernő, Mészáros Béla, Szalay Zsigmond és Szendrey Mihály nyújtottak be. Azonban kilátás van még két további kérvényre. Az egyiket Róna Dezső volt színigazgató, a másikat Fekete Mihály és Ihász Aladár közösen fogják benyújtani.

Előadások a Gyárudvarban. A gyárvárosi sörgyárudvarban működő magyar színház ma este kilenc órakor Harmath Imre és Brodsky Miklós operettjátékát mutatja be. Az elsőrangú operettben közreműködnek Jóó Rózi, Eröss Irén, Bartha Ilus, Kálmán Sári, Horváth Jancsi, Szabadkai. A Kék lán-

Az értekezlet úgy határozott, hogy az aradi magyarság a színigazgató személyére vonatkozólag érintkezésbe lép Temesvár városával, amely még szintén nem választott színigazgatót. Arad magyarságának is az a meggyőződése, hogy ez a két szomszédos város közös színigazgatóban állapodjék meg, mert a társulat csak így lesz életképes. Kimondták, hogy érintkezésbe lépnek Ungár Adolf dr. temesvári magyar alpolgármesterrel és a Magyar Párt bányászati tagozatának alelnökével, hogy azután a színigazgató személyére vonatkozólag egyetértőleg határozzanak.

pás című operett egész héten műsoron van, hogy a közönség minél szélesebb rétegének alkalma legyen megtekinteni a kiténő operettjátékot. A csütörtök, péntek és szombat esti kilenc óras Kék lánpcs operettelőadásra jegyek a belvárosi Vénusz gyógyszerárban és a gyárvárosi Corvin papírüzletben kaphatók.

Sport

A temesvári válogatottak komolyan kell készülni a budapesti mérkőzésre, mert különben szégyent vall majd Budapesten

Megemlítettük, hogy október 22-én kerül eldöntésre a Temesvár—Budapest válogatott mérkőzés. Ez a mérkőzés a magyar-olasz válogatott mérkőzés előtt kerül lebonyolításra. Az a tény, hogy a temesvári válogatott egy ilyen atraktív mérkőzés előtt szerepelhet a magyar fővárosban, munkára kell, hogy serkentse a temesvári vezetőket is. A szövetségi vezetőknek ugyanis komolyan kell készülni erre a mérkőzésre és már most helyes volna elkezdni a triálmérkőzéseket. A vezetőknek nem szabad abban bizni, hogy az előző napon október 21-én Budapesten szereplő Ripensiaiból fog rekrutálódni a temesvári válogatott. Nagyon könnyen megtörténhetik, hogy a Ripensia játékosokon kívül is szükség lesz még más játékosokra is. Végered-

ményben a temesvári csapatokban sok klasszis játékos szerepel és nem vallhat szégyent a temesvári válogatott, ha ezeket a játékosokat is sorompóba állítják.

A Temesvár—Budapest városközi válogatottak érdekessége az, hogy eddig a temesvári válogatott nem szenvedett vereséget a budapesti válogatottól. Egy ízben 2:0 arányban győzött Temesvárral, míg a revánsmérkőzésen Budapesten 1:1 arányban döntetlenül játszott a két város válogatottja. A harmadik mérkőzés hivatott eldönteni, hogy azóta mit fejlődött a temesvári sport: sikerülni fog-e a saját otthonában játszó budapesti válogatottat megadásra bírnia.

Vasárnap, szeptember 10-én játszzák le a nemzeti bajnokság második fordulóját

A nemzeti bajnokság második évében a résztvevő egyesületek az elmúlt évinél sokkal nagyobb kedvvel és akarattal indultak neki az egyes mérkőzéseknek. A nemzeti bajnokság második évében voltak ugyan surlódások az egyesületek és a szövetség fórumai között. Ezek a Dragos-Voda és a TMTE kibuktatása és a Ripensia kedvezőtlen sorsolásában nyertek kifejezést. A szövetség fórumai nem intették el az érdekeltek melegezésére az ügyeket, mégis sikerült elérni, hogy a résztvevő egyesületek között a beosztást illetőleg nézeteltérés nem áll fenn.

A román nemzeti bajnokság új vereséget hozott a futballsportnak és tagadhatatlan, hogy ha az elmúlt évben voltak olyan egyesületek, melyek vesz-

teséggel működtek, az egyesületek nagy része mégis fejlődött és anyagilag megerősödött. Vonatkozik ez különösen a regáti egyesületekre, amelyek minden egyes otthonukban lejátszott mérkőzést nyereséggel fejeztek be. A román nemzeti bajnokságnak azonban nemcsak az a célja, hogy az egyesületeknek megadja az anyagi bázist, hanem különös rendeltetése az, hogy a futballsport fejlődjen. A szövetség vezetői azt óhajtják, hogy az ország egyesületei saját maguk között fejlődjenek és csak azután látogassanak külföldre. A vezetők nézete szerint a külföldi versenyzőkkel már csak akkor érdemes felvenni a harcot, amikor legalább egyenlő színvonalon állnak az egyesületek tudásában a külföldi egyesületekkel szemben. Addig kár min-

den olyan pénzért, mely a külföldi csapatoktól, mert a külföldi csapatok a szezon után, letérve és tartalékokat togatnak el hozzánk.

Ez a fejlődési fokozat szükséges az ország futballsportjához és ennek ményében játszzák le most vasárnap nemzeti bajnokság második fordulóját is. A műsoron szerepel a Ripensia—Mii mérkőzés, amely Szebenben eldöntésre, továbbá a Gloria—Unirea-Tricolor és a Venus—C mérkőzés. Előbbi Aradon, utóbbi pedig restben kerül lebonyolításra.

A diákolimpiász magyar győzelmei

A torinói diákolimpiászson szereplő csapatok között a magyar csapatok is folytának a küzdelmek. Most bonyolultak le a főiskolai bajnokság döntő mérkőzést, amelynek eredménye a következő: 3×50 vegyes staféta: 1. Magyarország. 2. Németország. Ezeröttszáz méteres gyorsuszás: 1. Lengyelország. 2. Bacigalupo (Olaszország). A kétszáz méteres gyorsuszás magyar Hild nyerte meg. Ötven méteres férfi gyorsuszásban: 1. Boros (Kanada). 2. Székely (Magyarország). Az ötven méteres női gyorsuszásban a francia Blondeaux került ki győztesnek, míg a száz méteres női gyorsuszásban az olasz Frecot nyerte meg. A torinói diákolimpiászson lezajlott mérkőzések között a magyar csapat 6:0 arányú fölényes győzelmével ért véget, ugyanakkor a német-olasz vízipólómérkőzés is 6:0 arányú eredménnyel végződött. A diákolimpiász epékardcsapatbajnokság döntőjében elsőnek került ki Franciaország, míg a második helyre Magyarország került.

A torinói nemzetközi diákolimpiászson tegnap a 100-méteres gyorsuszásban az első három magyar volt és pedig: Székely András 1 perc 0.7 másodperc, második Csik, harmadik Wannier. A 100 méteres hátuszásban első lett a magyar Bicskey Árpád 1 perc 15 másodperccel. A négyszer 200 méteres gyorsuszási stafétában első lett Magyarország 9 perc 43.9 másodperccel, második Olaszország 9 perc 59.8 másodperccel, harmadik Franciaország, negyedik Németország. Tegnap Magyarország a rom bajnokságot szerzett és így a diákolimpiászson már hat bajnokságra szerzett. A pontversenyben Magyarország vezet 92 ponttal, második Németország 49 és harmadik Olaszország 45 ponttal. A Temesvári Tornaegyesület tornánépelet rendez

A Temesvári Tornaegyesület szeptember nyolcadikán, péntek este 7 órakor nagyszabású tornánépelet rendez a piarista főgimnázium tornatermében. A tornánépeletre meghívták a kolozsvári kereskedői alkalmazottak sportegyletét, amely országos viszonylatban is megállja helyét a romániai tornacsapatok között. A kolozsvári tornacsapat, miután bemutatta sportteljesítményét a temesvári közönségnek, a temesvári Tornaegyesület tagjaival szícsára utazik, ahol mindkét csapat részvesz a resicai országos tornaszereplésben. A Temesvári Tornaegyesület szeptember nyolcadiki reprezentatív tornánépeletre ezután hívja meg a sport iránt érdeklődő közönséget.

„Interin“

a belügyminisztérium által engedélyezett magán-detektív és tudakozódó-iroda
Belváros, Jenőherceg-utca 1. Telefon 9-3
Nyomoz és megfigyel a legdiszkrétebb módon, megbízásokat garancia mellett teljesít

Közgazdaság

Talozott a pénzügyminiszter a külföldi szakértő bírálata ellen

külföldi adósságok rendezésének még mindig az ország gazdasági elmáinak előterében áll. Ma a d g e a n z i u g y m i n i s z t e r a s a j t ó e l ő t t t e t t k o z a t á b a n t i l t a k o z o t t a z e l l e n, A u b o i n R o g e r a N é p s z ö v e t s é g t e t t p é n z ü g y i j e l e n t é s é b e n o l y a n b a n b í r á l j a R o m á n i a p é n z ü g y e i t, h i l l ü m u l j a h a t á s k ö r é t. A p é n z ü g y t e r k i j e l e n t e t t e a z t i s, h o g y a k o r a k ü l f ö l d i h i t e l e z ő k n e k k ü l ö n b ö z ő k a t b o c s á t r e n d e l k e z é s r e é s r e m é l i, e z e k b i r t o k á b a n s z e p t e m b e r 1 1 - i g p r o z z á k m a g u k a t a r o m á n d e l e g á v a l ó t á r g y a l á s r a. A p é n z ü g y m i n i s t e r k ü l ö n b e n h o s s z u t e l e f o n i b e s z é l - f o l y a t o t t a G a s t e i n b a n t a r t ó z - C h e l m e g e a n u p é n z ü g y i a l m i r - r e l, a k i i n f o r m á c i ó t a d o t t a T i -

tulescu külügyminiszter által tett közbenjárásról. Chelmegeanu szerdán este Gasteinból Párisba utazott, ahol találkozik a külföldi hitelezők megbízottai-val. A Dimineata párisi jelentés alapján arról ír, hogy a francia hitelezők hajlandók volnának a román delegátusokkal tárgyalni, ha a román kormány bizonyos feltételeket teljesít. Ezek a feltételek a következők: 1. Románia függeszse föl a tranzfermoratóriumot. 2. A román állam a Népszövetség közbejöttével kössön új megállapodást a külföldi hitelezőkkel. 3. Románia járuljon hozzá, hogy a külföldi hitelezők megbízottai a helyszínén megfelelő adatok és okmányok alapján tanulmányozhassák Románia pénzügyi helyzetét.

Elárvereznek egy híres szállodát. Az egykori békeévek leghíresebb szállodája, a szegedi K a s s - s z á l l ó d o b a l á k e r ü l t. A s z á l l o d a p a z a r b e r e n d e z é s é t, a m e l y n e k é r t é k e e g y m i l l i ó p e n g ő k ö r ü l j á r, 1 2 . 0 0 0 p e n g ő e r t v e t t e m e g e g y v i d é k i s z á l l o d á s. A z é p i l e t p é n t e k e n k e r ü l á r v e r é s r e. A n a g y b i r t o k o s o s z t á l y e g y k o r i k e d v e n c s z á l l o d á j á t i s a m e g v á l t o z o t t v i s z o n y o k t e t t é k t ö n k r e.

Angela a kukoricatermés. A földművelés-miniszterium hivatalos közleménye a tengeritermés idén szomorú képet mutat. A tengeritermés mintegy három héttel eltenetették, nem volt ideje, hogy lépén megérjen. A hegyes vidékeken a nyezet valóságilag elszomorító. A renge-ső folytán nemcsak a tengeri, de a is sokat szenvedett.

A magyar liszt védelme. A magyar vidéki malmok szövetsége élenk akciót kezdeményezett, hogy a magyar piacról szorítsák ki a külföldi lisztet. A földművelésügyi miniszter hajlandónak mutatkozott a malmok kérelmének eleget tenni és elrendelte, hogy a magyar lisztet lássák el különleges jelzéssel. Egyben utasították a mezőgazdasági kísérleti állomásokat, hogy a lisztükivitel fokozása céljából készítsenek próbákat a magyar liszt legjobb fajtáiból. Először, másodsor, harmadsor... A szigorú adóbehajtási rendelet nagyon megsaporította a végrehajtásokat és az árveréseket. Temesvárott naponta vannak ilyen árverések a belvárosi Dóm-téren. Dél előtt tíz órától tizenkettőig eladják adó tartozás fejében a késedelmes adósok lefoglalt holmiját. Felhangzik a végrehajtó szava: először, másodsor, harmadsor, senki többet? Adó tartozás fejében aztán befolyik valami csekélység. Tegnap négy vidéki adóellenőrt rendeltek be Temesvárra, hogy a végrehajtásoknál felügyeljenek.

Az okleveles építészek védik jogait. Az utóbbi időben sok vita volt az új építészeti törvény körül. A törvény ugyanis kimondja, hogy ezentul épületek terveit csakis építészek és nem építőmesterek csinálhatják meg, ami ellen az építőmesterek szerzett jogaikra hivatkozva tiltakoztak. A temesvári okleveles építészek tegnap értekezletet tartottak, amelyen elhatározták, hogy beadvánnyal fordulnak a polgármesteri hivatalhoz. Az építészek kifejtik, hogy az új építési törvény a magas építkezéseknél uralkodó eddigi visszasságoknak véget vet. A törvénynek az a rendelkezése, hogy a tervek készítését és az építkezést ellenőrzését csakis okleveles építész végezheti, mo-

rális, gazdasági és kulturális szempontból fontos. Az építésznek a tervek készítéséért járó csekély tiszteletdíj az építést nem drágítja meg, sőt az anyagokra való különböző árajánlatok beszerzése által az építés még olcsóbbá válhatik.

Tartóshullám

6-9 hónapi garanciával

J. WALTRICH

fodrásznál

Fő-utca és Kossuth-tér sarkán, 6-os villamos végállomásánál.

Jelentős buzakötések történtek Temesben kormányzámlára. A kormány ámentő mozgalma sikerrel működik. Tegnap búzában jelentős kötések történtek Temes megyében kormányzámlára. Így Óbessenyőről 2 vagon búzát 335 leies áron, Pészakról 77-es minőségű búzát 328 leies, Ujszentesről 81-es minőségű 345 leies, Fönlakról 78 kilogramos búzát 330 leies, Óbessenyőről két vagon 78 kg-os búzát 335 leies, Németszentpéterről 75 kilós búzát egy vagonnal 313 leiert, Fönlakról két vagon 76 kilós búzát 316 leies és Csákváráról három vagon 76 kilós búzát 316 leies egységáron vásároltak. A buza árát a vagonrakodáskor már ki is egyenlítették. Temesvárott kis tételekben két vagon búzát vásároltak 310-320 leies egységáron. A tengeri ára 160-165 lei, a zab pedig 160-165 lei száz kilónként a bányási feladóállomásról.

Álló cipőáraink az iskola-szezonra!

Álló cipő, fehér glacé bőrből	12-16 lei	Gyermekcipő, barna, fekete magas 37-40-ig	180-200 lei
Álló cipő, barna, fél 21-26-ig	60-70 "	Női cipő, barna, fekete drapp és lakk	150-160 "
Álló cipő, magas 21-26-ig	85-95 "	Fércipő, fél és magas, barna, fekete box	210-220 "
Álló cipő, fekete magas 26-30-ig	120-130 "	Férfi lakkcipő	255-265 "
Álló cipő, " " " 31-36-ig	165-175 "		

Kérjük kirakatainkat megtekinteni!

Billitz Gyula

Temesvár IV., Küttl-tér 3

Bubajos Rasputin
ÍRTA: VERESS SÁNDOR
(Utánnyomás tilos.)
10. folytatás.

Rasputinnak már pártja is volt. Anasztázia és Minagyhercegnővel az élen már kialakult az udvari párt, amely úgy vélte, hogy a maga céljaira is bősen kamatoztathatja majd azt a körülményt, hogy most már Rasputin a cár első kegyence. Kormányzók, miniszterek, generálisok, magasrangú tisztviselők is tartakoztak hozzájuk, akik azt vélték, hogy hatalmukat, helyzetüket megerősíthetik ezzel az állásfoglalással.

Nem természetes, mint ahogyan az rendszerint lenni szokott, ellenzéke is volt már a jövővénynek. Elsősorban az udvari orvosok, akiknek így elébe került a szívbetegek paraszt, azután az eddigi vezető kegyben állott udvari nagyságok és még sokan mások is, akik nem voltak barátságos viszonyban a két nagyhercegnő köztársaságos csoportosult társasággal.

A példátlanul furfangos és élesen látó Rasputin alkhamar tisztában volt a mellette és ellene kialakított helyzettel, de egyelőre úgy tett, mintha egyáltalában semmit sem venne észre mindabból, ami szelvénye körül történik. Mindennap meglátogatta a cári paladót és kedvességével valóságilag elbűvölte a begyermeket. Mindenesetre alaposan fedezte magát a jó előre minden váratlan eshetőséggel is, mikor jelentette az örömpreusó szülőknek, hogy azért nagyon óvatosnak kell lenni ezzel a kórral szemben, mert nagyon alattomos nyavalya és a cárevics csak örülbelül tizennyolc éves korában számíthat bizto-

san arra, hogy minden tünetével végleg eltűnik.

A cári párnak egyelőre már boldogító tudat volt az is, hogy a heves rohamok tényleg elmúltak és a cárevics a következő héten egy szép napfényes reggelen már kihíthették a kertbe. Az ő jó Grigori bácsiját közben nagyon megszerette, különösen, mikor kiderült az is, hogy nincs nagyszerűbb játszótárs, mint ez a hatalmas, bozontos szakállu ember.

Grigori mester kifogyhatatlan volt a mesékben. Egészen eredetiek voltak a történetei, amelyekben a csodálatosan színes elképzelések mindig a valósággal elegyedtek össze. A nagy csavargó, aki oly otthonos volt Oroszország széles utain és bejárta már Oroszország összes nagy városait, klastromait, tulajdonképpen hányatott életének furcsa emlékeit keltette életre, amint úgy forgatta ennek az óriási birodalomnak mindig más és változó képeit, mint valami káprázatos mesekönyvet.

Mesélt a kisfiúnak Szibéria legmagasabb részéről, ahol kilenc hónapi fehér éjszaka a tél s a zuzmókon, mohán kivül már nincs más, mint a szegény törpefenyő s a hóval egyszínű a vágató sarki róka. Mesélt neki a bjelovjezi őserdőről, ahol még egyedül barangol nagy csordában az első emberpár idejében már tenyészett bölény és mesélt a drágaságtermő Ural hegyről, ahol együtt található az arany, a platina, a topáz, a beril, az ametiszt s a büvös hatású jekaterinburgi smaragd. De járt Grigori bácsi délen is a gyönyörű Kaukázusban, ahol mindig táncol a nép és édeesebb a bor a méznél, járt messzi Mongóliában, ahol már olyan sárga az emberek arca, mint a borostyán és ékalakuak a szemek.

Azán beszélt Rasputin a szokásokról és az életről. Beszéde nyomán délibáb emelkedtek ki a semmiből vidékek, életek, messzi templomok, az ördögökkel és a rossz szellemekkel vívott győzedelmes harcok széles freskói, mindaz a temérdek félhomályos furcsaság, ami e sokféle népekből kifakad. Beszélt a titokzatos szektákról is, akik barlangokban, reneteg erdők mélyei, vagy ősvizek tisztázásain táboroznak. Me-

sélt ezekről a szektákról, amelyekről a legtöbben nem is tudják, hogy vannak-e vagy nincsenek, de ő látta őket, együtt élt velük, tanuja volt rejtett szertartásaiknak.

Ott vannak például a molokánok, akik vagonközösségekben élnek, mint az első keresztények, vagy a még régebbi duhoborok, akik fedetlenül járnak, mint Ádám és Éva összeülnek az Édenkertben. Vannak, akik már nem is imádkoznak, — mint a nemoljakok, a nemimádkozók, viszont mások egész életüket avval töltik, hogy sóhajtoznak és panaszkodnak, — a vozdichanzik, a sóhajtozók, végül akadnak olyanok is, akik már nem kérdeznak és nem felelnek, mert, ami e földi világon történik, nem érdekli őket, — ezek a molcsanikik, a hallgatók.

Rasputin kifogyhatatlan volt az ő meséiben. Alexej már alig várta naponta jövetelét.

Egy reggel megint kint üldögéltek a kertben. Alexejnek hirtelen eszébe jutott Grigori bácsinak egy megjegyzése, amelyet akkor tett, amikor először ült betegágyánál.

— Grigori bácsi, azt mesélted, hogy tudsz madárnyelven is, de ugye, ez már nem igaz?

— Már hogyné volna igaz, gyermekem. Jegyezd meg magadnak, hogy Grigori bácsi sohasem hazudik.

Rasputin ölébe vette a gyermeket leült vele a fák alá a padra és fütyölni kezdett. Néha, mint a rigó rikkantása úgy csendültek e hangok, máskor verébcsiripelést utánoztak ajkai, minden madárhangot csaldóság tudott utánozni, amint sorra vette őket.

Nemsokára egész madárraj gyülekezett össze fölöttük a fák ágain, melyek figyelve hallgatták e hangokat, majd maguk is felelgetni kezdtek. Nem telt bele egy negyedóra, olyan zaj lett a pad környékén, mint egy madárházban.

A kis Alexej csodálkozva nézte, hogy mi történik. Néhány madár már leivelt néha-néha a földre, fejük fölött keringtek, vagy a gyepe ereszkedve ültek közeliükben nagy figyelemmel.

(Folyt. köv.)

Apróhirdetések

Alkalmazás

Szülők figyelmébe!

Gyakorlati alapra fektetett, mai követelményeknek mindenben megfelelő irodai szakmunkálatoiban képző tanfolyamok beiratásai: szeptember folyamán a Bérczi-féle gyors- és gépirószakiskolában. IV., Küttel-tér 1. (3233)

Gyermekleány

németül beszélő, lehetőleg jobb leány, 2 éves gyermek mellé felvétetik. Dreher-vendéglőben, II., Fő-u. 39. (3272)

Adás-vétel

Tűzifát

ha olcsón és jól akar venni, akkor Basch fátelpre kell menni! Ügynökök magas jutalékkal felvétetnek. Józsefváros, Pályasor, Zöldpázsit-u. sarok. Telefon 1-23. Angro — detail!! Dumping-árak!!

Eladó

egy utazóbunda a legjobb állapotban. Józsefváros, Eötvös-utca 32. sz., ajtó 5. (6000 lei.) (3260)

Benzinmotor

fűrészes kompletten eladó. II., Uj-tér, Hegedüs fakeskedés. (3235)

Komplé fűzők és legújabb modelű melltartók speciális készítője **SANITARIA**, Kossuth L.-utca 21. Telefon 23-95.

Eladók:

Szép antik szekrény, toalett, nagy falóra, előszoba garnitúra, asztal, székek, virágállványok, szalon garnitúra, képek, varrógép, sezlony, konyhakredenc, mindennemű háztartási cikkek, továbbá függönyök, női kabát, ruhák. Józsefváros, Kossuth L.-utca 19, ajtó 4. (3258)

Megvételre kerestetik

egy használt zárt Ford-autó. Gidófalvy, Moldova-Noua. (3264)

Gyermekágyak

villanyluszterek eladók. Cim a kiadóban. (3274)

Veszünk, eladunk

és bizományba elfogadunk butor és mindenféle berendezéseket. Cim a kiadóban. (980)

Ha szép akar lenni,

használjon **KULKA**-féle lillom-tejkrémet, lillom-tejszappant, lillompudert, 3 színben. Kapható kizárólag **KULKA** Emil városi gyógyszerárában a „Fekete Sashoz” Belváros, Szent György-tér.

Bádog- és vashordókat minden mennyiségben megvételre keresünk. „Revoil” olajlerakat, Józsefváros, Uri-utca 10. (3275)

2 háztelek

(egyik sarok) ujonnan bekerítve, 12 percnnyire a Belvárostól, elköltözés miatt olcsón eladó. Bővebbet a házmesternél, Jenőherceg-utca 13. (3276)

OLLA a legjobb védő fertőző betegségek ellen

Vakás

Uj házban

szép 1 és 2 szobás udvari lakás előszobával és egyszobás szuterén lakás olcsón kiadó. III., Kereszt-tér 2, ajtó 3. (3244)

1—2 szobás

renovált lakások azonnal, 1 saroküzlet október 1-re kiadó. I., Mercy-utca 3. (3248)

3 szobás modern

lakás november 1-re kiadó. II., Liget-ut 9. (3253)

2 vagy 3 szobás

teljes modern lakást november 1-re, lehetőleg kerttel, villamos megállóhoz közel keresek. Cim a kiadóban. (242)

Modern 2 szobás

lakások épülő új házban november kiadók. Papneveldei bérház, I. S. novici 12.

Különléle

3—4 diák

(fiu vagy leány) elsőrangú teljén másra felvétetik. Tanulmányaikban lenörizve lesznek. Kossuth Lajos sz., II. em., 2 ajtó.

Hölgyek figyelmébe!

Perfekt varróestélyi és angol mindennemű ruha alakítást a legolcsóbban vállal. Hívásra házhoz is megvárt cizen dolgozik. Cim a kiadóban.

Kiváló diákellátás

feltétlen uri családnál leány fiuk részére, jutányosan kapható. váth Boldizsár-u. 5, I. em.

Bevezetett élelmiszerüzemhez 80—100.000 leiel társat keresek. latokat „Biztos jövő” jelige alatt kiadóhivatalába kérek.

„SIGI” prezervatív megbízható, kapható gyógyszerárakban és drogériákban.

Határtalan fájdalommal tudatjuk a rokonokkal, barátokkal és ismerősökkel, hogy a szeretett férj, atya, fiu, testvér és nagybátya

Sagovici Sámuel dr.

városi főjegyző

hosszas szenvedés után szeptember 5-én déli tizenkét óraker negyvenhat éves korában elhunyt.

Drága halottunk földi maradványait csütörtökön, szeptember hetedikén délután négy óraker helyezük örök nyugalomra a Püspök-ut 7. szám alatti gyászházból.

Nyugodjék békében!

Temesvár, 1933 szeptember 5.

Sagovici Sámuelné szül. Petrovici Paula neje

László Kornélia gyermekei
Ing. V. Csóna, veje
Lucia, unokája

Sagovici János, atyja
Sagovici Konstantin, fivére és családja
Petrovici Péter, apósa
Ardelean Pál lelkész és
Petrovici Péter, unokafivére

Mély fájdalommal hozzuk az összpolgárság tudomására, hogy

Sagovici Sámuel dr.

városi főjegyző

a legderekabb és legrátermettebb városi tisztviselő, hosszú és súlyos szenvedés után, szeptember 5-én déli tizenkét óraker, életének 46. évében elhunyt.

Temetése szeptember 7-én délután négy óraker lesz a Bulevardul Mihai Viteazul 7. számú családi házból a belvárosi temetőbe.

A város vezetősége mélyen meghajtja az elismerés zászlaját első tisztviselőjének koporsója felett.

Temesvár, 1933 szeptember 5.

A város vezetősége

Nyomatott a „Temesvarer Zeitung” körforgógépén.